

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 3

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: 1) Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας Κοινωνικής
Ασφάλισης)/Πολιτική Γραμματεία
2) Υπουργείο Εσωτερικών
Υπηρεσία Συντονισμού
E-mail: syntonismos2@ypes.gr

ΘΕΜΑ: Ανάγκη επίλυσης χρόνιων βασικών αιτημάτων των ατόμων με τύφλωση.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 2436/7-1-2025 Ερώτηση.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. κ. Ι. Αχμέτ και Αικ. Καζάνη και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ερώτημα 1: Λήψη νομοθετικών πρωτοβουλιών για τα χρόνια αιτήματα των ατόμων με τύφλωση για καλύτερο βιοτικό επίπεδο

Η εθνική σύνταξη, η οποία αποτέλεσε νέο θεσμό κατά την μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, λειτουργεί αφενός αναδιανεμητικά, μέσω της χορήγησης μεγαλύτερου ποσού σύνταξης από αυτό που θα δικαιολογούσε η αυστηρή ανταποδοτικότητα, ιδίως σε όσους έχουν χαμηλότερα εισοδήματα ή λίγα χρόνια ασφάλισης, και αφετέρου εγγυητικά, θεσπίζοντας για όλους τους ασφαλισμένους ένα ελάχιστο όριο προστασίας έναντι της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ο προσδιορισμός του αρχικού επιπέδου της εθνικής σύνταξης σε τριακόσια ογδόντα τέσσερα ευρώ (384€) έγινε με βάση το εξήντα τοις εκατό (60%) του διάμεσου εισοδήματος. Από 1.1.2024 το ποσό της εθνικής σύνταξης ανέρχεται σε τετρακόσια είκοσι έξι ευρώ και δεκαεπτά λεπτά (426,17€) και από 1.1.2025 αυξήθηκε κατά δύο κόμματα τέσσερα τοις εκατό (2,4%), ήτοι ανέρχεται σε τετρακόσια τριάντα έξι ευρώ και τριάντα εννέα λεπτά (436,39€).

Η εθνική σύνταξη καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος και μειώνεται ανάλογα με τα έτη μόνιμης και νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα, τα έτη ασφάλισης, τη λήψη σύνταξης σε μικρότερο όριο ηλικίας από το οριζόμενο για πλήρη σύνταξη και το ποσοστό αναπηρίας. **Στους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας** με ποσοστό άνω του 80% και στους συνταξιούχους γήρατος με αιτία την αναπηρία (ν.612/1977 και διατάξεις που

παραπέμπουν σε αυτόν – εν προκειμένω στους τυφλούς εξ αμφοτέρων των οφθαλμών συνταξιούχους οποιουδήποτε πρώην φορέα και παντελώς τυφλούς συνταξιούχους του δημοσίου) χορηγείται το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης ανεξαρτήτως χρόνου ασφάλισης. Στους λοιπούς συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται ενιαία οι μειώσεις στην εθνική σύνταξη. Πρώτα εφαρμόζεται η μείωση ανάλογα με τα έτη ασφάλισης (με μέγιστη μείωση ύψους 10% για συνταξιοδότηση με έως δεκαπέντε έτη ασφάλισης) και κατόπιν εφαρμόζεται η μείωση ανάλογα με τη βαθμίδα αναπηρίας. Ειδικότερα, στους συνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας από 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της εθνικής σύνταξης, ενώ στους συνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% της εθνικής σύνταξης.

Η προσωπική διαφορά που προκύπτει από τον επανυπολογισμό των καταβαλλόμενων την 13.5.2016 κύριων συντάξεων, αλλά και των νέων μετά την έναρξη εφαρμογής του ν.4387/2016 συντάξεων που απονεμήθηκαν τα έτη 2016, 2017 και 2018, προβλέφθηκε για λόγους προστασίας του ύψους της κύριας σύνταξης, όπως αυτή υπολογιζόταν πριν και μετά τους ενιαίους κανόνες του ν.4387/2016. Για τον μετριασμό του ανωτέρω μέτρου με τις διατάξεις του άρθρου 17 του πρόσφατου ν.5162/2024 (Α'198.05.12.2024), θεσπίστηκε έκτακτη εφάπαξ καταβαλλόμενη ενίσχυση, ειδικά για συνταξιούχους με προσωπική διαφορά μεγαλύτερη των δέκα (10) ευρώ, η οποία κυμαίνεται από 100 έως 200 ευρώ.

Όσον αφορά στις επικουρικές συντάξεις, με το άρθρο 44 του ν. 4670/2020 αντικαταστάθηκε το άρθρο 96 του ν. 4387/2016 και καταργήθηκε ο επανυπολογισμός των επικουρικών συντάξεων. Ειδικότερα, στην παρ. 4 προβλέπεται ότι οι ήδη καταβαλλόμενες έως 30 Σεπτεμβρίου 2019 συντάξεις, που αφορούν αιτήσεις που είχαν υποβληθεί έως 31.12.2014, συνεχίζουν να καταβάλλονται από 1.10.2019 στο ύψος του ποσού που είχαν διαμορφωθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στις 31.12.2014. Στο ανωτέρω ποσό διενεργείται η κράτηση υπέρ υγειονομικής περίθαλψης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 30 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015, ενώ το καταβαλλόμενο ποσό προ φόρου δεν μπορεί να υπολείπεται του προ φόρου καταβαλλόμενου ποσού στις 31.12.2014. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται πλέον προσωπική διαφορά στις επικουρικές συντάξεις.

Ερώτημα 7: Αίτημα για επαναφορά κύριων και επικουρικών συντάξεων ιδιωτικού και δημοσίου τομέα στα επίπεδα Δεκεμβρίου 2011 καθώς και της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης (δώρα εορτών και επιδόματα αδείας).

Με τις διατάξεις της υποπαρ. Β4 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α'222) για το Δημόσιο Τομέα, και με τις διατάξεις της υποπ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α'222) για τον Ιδιωτικό Τομέα, καταργήθηκαν τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας για τους συνταξιούχους όλων των πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης, για τον ΟΓΑ και για το δημόσιο από 01.01.2013. Κατ' εξαίρεση, με την παρ. 4 άρθρου 1 και την παρ. 6 του άρθρου 34 του ν.4111/2013 (Α'18) και την παρ. 8 του άρθρου 4 του ν.4151/2013, θεσπίστηκαν εξαιρέσεις από την κατάργηση των ανωτέρω παροχών, ειδικά για ορισμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία. Ειδικότερα, προβλέφθηκε ότι τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας θα εξακολουθήσουν να καταβάλλονται επιμεριζόμενα σε δωδεκάμηνη βάση προσαυξάνοντας τη μηνιαία σύνταξη:

(α) **για το Δημόσιο Τομέα:** στους συνταξιούχους του Δημοσίου με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, στους αναπήρους πολέμου αξιωματικούς πολεμικής διαθεσιμότητας, καθώς και στους

υπηρετούντες στο σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας της κατηγορίας μονίμου διαθεσιμότητας, με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, και σε όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 και 1977/1991, και (β) **για τον Ιδιωτικό Τομέα:** σε όσους ελάμβαναν το εξωιδρυματικό επίδομα των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του Ν. 1140/1981.

Με τις διατάξεις του ν.4387/2016 (Α'85), όπως ισχύει μετά το ν.4670/2020 (Α'73), αναμορφώθηκε πλήρως το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και η κύρια σύνταξη αποτελείται από το άθροισμα εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης για όλους τους ασφαλισμένους που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης από 13.5.2016. Οι συντάξεις και τα αναπηρικά επιδόματα που χορηγούνται εφεξής δεν περιλαμβάνουν ποσά δώρων και επιδομάτων αδείας.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις επανυπολογισμού και αναπροσαρμογής των κύριων συντάξεων των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016, οι καταβαλλόμενες την 12.5.2016 συντάξεις προστατεύτηκαν με ρητή πρόβλεψη στο νόμο ότι, συνεχίζουν να καταβάλλονται κατ' ελάχιστο, στο ύψος που διαμορφώθηκαν κατά την 31.12.2014. Με βάση τα ανωτέρω, οι συνταξιούχοι του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που υπάγονταν στις ανωτέρω εξαιρέσεις, συνέχισαν και μετά την 12.05.2016 να λαμβάνουν ποσά συντάξεων από δώρα εορτών και επίδομα αδείας, καθώς αυτά έχουν ενσωματωθεί ως ποσά στο συνολικό ύψος της σύνταξής τους (εθνική και ανταποδοτική). Επομένως, οι τυφλοί συνταξιούχοι του ιδιωτικού τομέα με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω που λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα έχουν προσαύξηση στη σύνταξή τους από δώρα εορτών και επίδομα αδείας. Οι ασφαλισμένοι του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που συνταξιοδοτούνται από 13.5.2016 και εφεξής λαμβάνουν την εθνική και ανταποδοτική σύνταξη υπολογιζόμενη με τους ενιαίους κανόνες υπολογισμού και δεν λαμβάνουν δώρα εορτών και επίδομα αδείας.

Ερώτημα 6: Αίτημα για προσλήψεις βάσει του ν.2643/1998 (Α' 220):

Όσον αφορά στον ιδιωτικό τομέα, η δημιουργία ή διατήρηση συγκεκριμένων ειδικοτήτων ανήκουν στη βούληση του εργοδότη. Όσον αφορά στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, ισχύουν τα ακόλουθα: Με τον ν.4765/2021 (Α' 6) άλλαξε το καθεστώς προσλήψεων στο Δημόσιο για τις ειδικές κατηγοριών πληθυσμού που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.2643/1998. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 61 καταργήθηκαν οι διατάξεις που αφορούν προσλήψεις ειδικών κατηγοριών πληθυσμού μέσω του ν.2643/1998 στο Δημόσιο, καθώς και στα ΝΠΙΔ που προσλαμβάνουν μέσω προκηρύξεων ΑΣΕΠ. Επιπλέον, στον ίδιο νόμο προβλέπεται ότι οι κατηγορίες αυτές θα συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες μόνο μέσω του γενικότερου πλαισίου των προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π.

Όσον αφορά τις προσλήψεις τυφλών τηλεφωνητών, καθώς και δικηγόρων με αναπηρία 50% τουλάχιστον, στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας και οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 13 του άρθρου 2 του ν.2643/1998, εξαιρούνται εν τοις πράγμασι από την υποχρέωση της παρ. 10 του ίδιου άρθρου, καθώς προσλαμβάνουν πλέον προσωπικό στο πλαίσιο του ΑΣΕΠ. Πάντως, αποσαφηνίζεται ότι οι διατάξεις για πρόσληψη δικηγόρων αφορούν όλους τους δικηγόρους με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον και όχι μόνο τα άτομα με οπτική αναπηρία, όπως σαφώς διατυπώνεται στις διατάξεις αυτές.

Κατόπιν των ανωτέρω, αρμόδιο επί των σχετικών αιτημάτων είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Εσωτερικών, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει και η τυχόν δημιουργία νέων κλάδων και ειδικοτήτων στον Δημόσιο Τομέα (βλ. π.δ. 85/2022, ΦΕΚ Α' 232).

Για τα λοιπά ερωτήματα αρμόδιο είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογενείας.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ